

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

Visietekst en jaarplanning

I. Visie en missie

I.1. Wie zijn we?

BurgersAanZet is een samenwerkingsverband dat expertise over kracht- en netwerkgericht werken voor en door burgers breed toegankelijk maakt. Het is gegroeid uit 5 vrijwilligersorganisaties: ATK, Domo vzw, EK-c, LUS vzw en Magenta.

BurgersAanZet is een informatie-, inspiratie en innovatienetwerk voor:

- Burgers en het maatschappelijk middenveld van verenigingen en burgerinitiatieven
- Lokale overheden
- Het beroepsveld: mensen en organisaties werkzaam in de maatschappelijke dienstverlening

BurgersAanZet wil naar deze drie doelgroepen een pro-actieve rol opnemen met betrekking tot informeren en inspireren. Daarnaast wil BurgersAanZet vraaggestuurd innovatieve initiatieven en proeftuinen (helpen) opzetten.

I.2. Visie

Wij geloven in de weerbaarheid, veerkracht en creativiteit van mensen en in hun vermogen om in verbondenheid hun leven invulling te geven en het in handen te houden.

I.3. Missie

Wij ontwikkelen en promoten strategieën, processen en methodieken die kracht- en netwerkgericht werken voor en door burgers stimuleren.

Wij doen dit via co-creatie met alle betrokkenen.

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

2. De positie van BAZ in de maatschappelijke context

BurgersAanZet situeert zich binnen de ontwikkeling naar meer ‘vermaatschappelijking’, waarbij eenieder met al zijn mogelijkheden en krachten een eigen zinvolle plek mag en kan innemen in de samenleving, met ondersteuning waar nodig.

BurgersAanZet doet dit op een eigen manier, d.w.z. niet ‘in dienst’ of ‘in plaats van’ de professionele hulpverlening of welzijnsactoren, maar als volwaardige tweede pijler met vrijwillige inzet van de burger als motor.

Zij vertrekt vanuit de drive en de goesting van burgers om ‘iets’ te doen aan een maatschappelijke welzijnsnood die zij in hun omgeving opmerken. De kracht van mensen en van hun persoonlijke netwerken en gemeenschappen is hierbij het uitgangspunt. Ook deze van mensen die zich in een meer kwetsbare positie bevinden.

De vrijwillige inzet van burgers is voor ons geen besparingsoperatie.

Vanuit jarenlange praktijkervaringen zijn we er bij BurgersAanZet van overtuigd dat burgers op een gelijkwaardige, wederkerige manier voor elkaar aanwezig kunnen zijn.

Doordat burgers niet gebonden zijn aan van buitenaf opgelegde oplossingen of afspraken voor het leveren van diensten, vooropgestelde doelstellingen, tijdsplanningen e.d. bereiken zij iets unieks en bieden ze zo een meerwaarde op niveau van de individuele burger maar evengoed op niveau van onze samenleving.

Vertrekkend van persoonlijke betrokkenheid leveren burgers onmisbare bijdragen aan meer verbondenheid en maatschappelijke inclusie van meer kwetsbare medeburgers en dit wil BurgersAanZet in de verf zetten en stimuleren.

De uitbouw van deze pijler situeert zich voor BurgersAanZet op lokaal niveau, zo dicht mogelijk bij de lokale gemeenschap en waar mogelijk ondersteund door het lokale beleid. Op dit lokale niveau, komt ook kruisbestuiving tussen verschillende initiatieven in verschillende levens- of beleidsdomeinen dichterbij.

De pijler van kracht- en netwerkversterkend werken is voor BurgersAanZet complementair aan de werking en verantwoordelijkheden van de overheid, de professionele hulpverlening en het lokale en bovenlokale middenveld. Pas als alle niveaus hun taak en rol opnemen kan er sprake zijn van een proces van vermaatschappelijking. Het is in deze context dat BurgersAanZet een unieke, proactieve rol wil spelen.

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

3. Jaarplanning 2019

In wat volgt schetsen we graag onze concrete acties voor 2019 binnen een duidelijk toekomstperspectief van waar we binnen 5 jaar willen staan. Deze doelstellingen sturen de concrete acties die genomen zullen worden.

Het is de ambitie van BurgersAanZet om tijdens het eerste werkjaar een meer concrete meerjarenplanning voor te leggen voor de komende 5 jaar.

We hebben een opsplitsing gemaakt van de acties naar de drie doelgroepen. We zijn er ons van bewust dat deze niet zo strikt af te bakenen zijn en hopen zelfs dat acties ten aanzien van één doelgroep ook effecten zullen hebben op de andere.

Tenslotte hebben we voor elke doelgroep nagedacht over specifieke acties rond onze drie kernopdrachten, zijnde:

- informeren
- inspireren
- innoveren

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

3.1. Het aanbod ten aanzien van burgers en het maatschappelijk middenveld

3.1.1. Informeren

We willen burgers en verenigingen **informeren** over de visie, de betekenis en het belang van kracht- en netwerkgericht werken.

We willen hen informeren over de mogelijkheden die er op dat vlak zijn. We doen dit op 2 niveaus:

- de bestaande initiatieven,
- de kansen om zelf initiatief te nemen.

Waar willen we staan in 2023?

In 2023 is in heel Vlaanderen erg toegankelijke informatie rond kracht- en netwerkgericht werken beschikbaar. En dit vanuit een 'universal design' aanpak: voor iedereen open, toegankelijk, beschikbaar en begrijpbaar, zowel voor (kwetsbare) burgers als voor verenigingen.

Actieplan voor 2019

- ACTIE 1:** We informeren over het aanbod van de 5 initiatief-nemende organisaties. De partners engageren zich dat ze elke kans zullen aangrijpen om dit te doen, ook op momenten dat ze hun eigen werking ergens gaan voorstellen.
- ACTIE 2:** We ontwerpen een powerpoint en folder rond BAZ en het aanbod van de 5 partners die gebruikt kan worden bij informatie-activiteiten
- ACTIE 3:** We ontwerpen van een website met minimale informatie die in de loop der jaren kan groeien.
- ACTIE 4:** We werken een actieplan uit over hoe we burgers en verenigingen de komende 5 jaar op een begrijpbare, toegankelijke, voor iedereen beschikbare manier kunnen informeren. We willen vooral de onderliggende visie en principes uitdragen zodat burgers er zelf op hun manier en binnen hun context mee aan de slag kunnen.

3.1.2. Inspireren

BurgersAanZet wil burgers en verenigingen niet enkel informeren over het belang en de betekenis van kracht- en netwerkgericht werken maar wil hen ook **inspireren** door samen met hen mogelijkheden te verkennen om zelf aan de slag te gaan en daar waar nodig een duwtje in de rug te geven.

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

Waar willen we staan in 2023?

In 2023 beschikken we over 100 inspirerende verhalen van burgers en verenigingen die, mede vanuit de informatie en inspiratie van BAZ, met kracht- en netwerkgericht werken aan de slag gegaan zijn.

Actieplan voor 2019

ACTIE 5: We verzamelen en verspreiden in 2019 goede praktijkvoorbeelden en inspirerende verhalen. Dit met als doel mensen te prikkelen om zelf in gang te schieten, ideeën uit te werken, ...

ACTIE 6: We tekenen een roadmap uit die de volgende projectjaren concreet vorm en inhoud geeft aan deze deelopdracht van BurgersAanZet. (We vermoeden dat de inspirerende rol van BurgersAanZet meer op de voorgrond zal komen wanneer de proeftuinen van start gaan, zie infra).

3.1.3. Innoveren

Onder **innoveren** verstaat BurgersAanZet het op een nieuwe manier naar je omgeving en de context kijken, het leggen van nieuwe verbindingen om van daaruit tot een concrete aanpak te komen. Innoveren resulteert in experimenteren en het opzetten van proeftuinen.

BurgersAanZet wil hier als katalysator expertise en ondersteuning inbrengen en op die manier nieuwe burgerinitiatieven aanwakkeren.

Waar willen we staan in 2023?

In 2023 hebben we in elke provincie 2 innoverende projecten opgestart met burgers en/of verenigingen.

Actieplan voor 2019

ACTIE 7: We verkennen het landschap te beginnen met de reeds aanwezige expertise binnen BurgersAanZet en zijn partners, maar dit is geen eindpunt.

We starten in 2019 met het inventariseren en gaan op verkenning:

- In andere gebieden, deelmarkten en sectoren,
- In de samenleving,
- In het buitenland,
- In literatuur en onderzoek,

vanuit een open, zoekende en respectvolle houding.

ACTIE 8: We gaan aan de slag met 2 à 3 concrete innoverende acties (proeftuinen) waar burgers als bron van de oplossingen aan de slag gaan met vragen/uitdagingen over meer verbondenheid en het inzetten van krachten van mensen.

ACTIE 9: We bepalen criteria voor toekomstige proeftuinen rekening houdend met regio, diversiteit in doelgroepen, enz. maar blijven ook oog hebben voor kansen die zich voordoen.

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

3.2. Het aanbod ten aanzien van lokale overheden

Met lokale overheden bedoelen we lokale besturen en hun belangenverenigingen (VVSG, het kenniscentrum Vlaamse Steden, ...)

3.2.1. Informeren

BurgersAanZet zet in op het **informeren** van lokale overheden over de visie, de betekenis en het belang van krachtgericht en netwerkgericht werken voor en door burgers en over de link met vermaatschappelijking van de zorg. Lokale overheden hebben een rol met betrekking tot de uitbouw van een warme, betrokken stad of gemeente. BurgersAanZet wil hen informeren over haar aanbod dat bruikbaar kan zijn bij de opmaak en uitbouw van een lokaal sociaal beleid

Waar willen we staan in 2023?

In 2023 hebben we alle gemeenten rechtstreeks geïnformeerd over de visie, de betekenis en het belang van kracht- en netwerkgericht werken voor en door burgers. We leggen hierbij steeds de link naar het decreet Lokaal sociaal beleid en de vermaatschappelijking van de zorg.

Actieplan voor 2019

Rekening houdend met het feit dat de lokale beleidsplannen in 2019 zullen worden opgemaakt wil BurgersAanZet hier sterk op inzetten dit eerste werkjaar.

ACTIE 10: We maken een PR-pakket voor lokale besturen, hun koepels en belangenverenigingen om BurgersAanZet kenbaar te maken en hen uit te nodigen om ons beter te leren kennen, en/of een mogelijke samenwerking te overwegen.
In bijlage I is de concrete uitwerking van dit actieplan terug te vinden.

ACTIE 11: We werken aan een strategie voor de verdere aanpak van bekendmaking en opvolging bij lokale besturen (welke gemeenten, aanpak...).

3.2.2. Inspireren

BurgersAanZet zal lokale overheden niet louter informeren, hoewel dat de eerste stap zal zijn. We willen ook **inspireren**, een aanzet geven tot beweging naar verandering in mindset zodat zijzelf ook overtuigd raken van het belang én hun rol in dit alles. BurgersAanZet gaat hier pro-actief aan de slag maar is tegelijk zeer attent op signalen vanuit lokale overheden die een zekere 'goesting' en 'drive' uitstralen om met dit thema aan de slag te gaan. We geloven namelijk heel sterk dat ook op dit vlak het eigenaarschap en de regie in handen van de lokale overheden moet liggen en niet bij BurgersAanZet.

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

Waar willen we staan in 2023?

In 2023 hebben er 40 inspirerende workshops plaatsgevonden met lokale besturen die hier vragende partij voor waren omdat ze zelf met dit thema aan de slag wensten te gaan binnen hun gemeente/stad. Daarnaast is er een pool van een 60-tal lokale ambassadeurs gevormd die binnen hun lokale context bewust met kracht- en netwerkgericht werken aan de slag zijn gegaan en werden voorbeelden van good practices verzameld.

Actieplan voor 2019

ACTIE 12: BurgersAanZet werkt inspirerende workshops uit om samen met beleidsmakers na te denken over hoe zij burgerinitiatieven in hun stad of gemeente kunnen initiëren en faciliteren.

ACTIE 13: We ontwerpen een CRM-systeem zodat contactgegevens van ambassadeurs maar evengoed van personen, organisaties en diensten die goede praktijken hebben, niet verloren gaan en gedeeld kunnen worden, rekening houdend met de regels van de GDPR.

3.2.3. Innoveren

Eénmaal de lokale overheden hun plannen in hun lokaal beleidsplan hebben uitgeschreven wil BurgersAanZet vanaf 2020 ook **innoveren** en actief en innovatief aan de slag gaan met proeftuinen.

Waar willen we staan in 2023?

Tegen 2023 heeft BurgersAanZet in 30 steden/gemeenten proeftuinen opgezet waarbij lokale besturen gaan voor de uitbouw van een zogenaamde ‘tweede pijler’.

Acties voor 2019

ACTIE 14: BurgersAanZet werkt een blueprint of plan uit dat nadien als leidraad kan gebruikt worden in meerdere steden en gemeenten.

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

3.3. Het aanbod ten aanzien van het beroepsveld

Met beroepsveld bedoelen we mensen en organisaties die werkzaam zijn in de maatschappelijke dienstverlening.

In elke stad of gemeente zijn er naast burgers, verenigingen en een lokale overheid ook bedrijven, zorginstellingen, scholen, bibliotheken, ... Ook zij zijn een belangrijke schakel die we meenemen in onze acties en ten aanzien van wie BurgersAanZet een informatieve, inspirerende en innoverende rol wil opnemen.

3.3.1. Informeren

BurgersAanZet wil het brede beroepsveld **informeren** over de visie, de betekenis en het belang van krachtgericht en netwerkversterkend werken en de rol die zij hier op lokaal vlak in heeft.

Waar willen we staan in 2023?

In 2023 zijn er telkens minstens 3 organisaties, diensten en/of bedrijven mee betrokken in de informatierondes die we opzetten naar lokale besturen.

Acties voor 2019

ACTIE 15: In 2019 verspreiden de 5 initiatief nemende organisaties het BurgersAanzet-verhaal in hun dagelijkse contacten met het beroepsveld

ACTIE 16: BurgersAanzet zet actief in op de bekendmaking van hun concrete aanbod. Scholen, bibliotheken, organisaties uit de welzijnsector maar evengoed de socio-culturele sector, actoren in andere sectoren en de bedrijfswereld kunnen een rol spelen in het verspreiden van informatie over mogelijkheden om voor jezelf of iemand anders kracht- en netwerkgericht aan de slag te gaan.

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

3.3.2. Inspireren

BurgersAanZet wil het beroepsveld aanzetten tot een mindshift over de eigen rol in het verhaal van kracht- en netwerkgericht werken voor en door burgers. We willen hen **inspireren** en hen zo kansen bieden om zelf aan de slag te gaan of net een stap terug te zetten.

Waar willen we staan in 2023?

Van de 40 inspirerende workshops die doorgegaan zijn met lokale besturen (zie 3.2.2.) waren er 15 workshops waar het lokale beroepsveld expliciet aanwezig was en mee nadacht over hoe zij met kracht- en netwerkgericht werken aan de slag zouden kunnen gaan.

De pool van ambassadeurs bestaat voor 1/4 uit mensen die als leerkracht, bedrijfsleider, werknemer, verzorgende, maatschappelijk assistent, ... actief zijn in hun stad of gemeente.

Waar willen we staan in 2023?

ACTIE 17: In de inspirerende workshops die uitgewerkt worden (zie 3.2.2.) komt ook een onderdeel waarin we, naar analogie met de lokale beleidsmakers, met het lokale beroepsveld willen nadenken over hoe ze kansen en opportuniteiten bij hun 'klanten' kunnen ontdekken en stimuleren, wat hun bijdrage kan zijn, enz.

ACTIE 18: In analogie met het CRM-systeem voor lokale overheden verzamelen we ook ambassadeurs binnen het beroepsveld.

3.3.3. Innoveren

Organisaties, bedrijven of diensten kunnen binnen een lokale context een faciliterende en ondersteunende rol spelen bij **innoverende** projecten. BurgersAanZet wil hen hiervan bewust maken via concrete proeftuinen.

Waar willen we staan in 2023?

In 15 van de 30 steden en gemeenten waar we proeftuinen hebben opgezet is het lokale beroepsveld betrokken.

Acties voor 2019

ACTIE 19: We zetten in 2019 twee projecten op met organisaties, diensten en/of bedrijven die niet tot de klassieke 'zorgsector' behoren.

ACTIE 20: We verzamelen ervaringen en goede praktijkvoorbeelden die de partners de voorbije jaren reeds opdeden en bundelen deze om als inspiratiebron te gebruiken in latere proeftuinen.

BurgersAanZet.

Burgerinitiatieven die geloven in de kracht, het oplossingsvermogen en de verbondenheid van en tussen burgers.

BIJLAGE I: werkplan ACTIE 10

Als voorbeeld de uitwerking van actie 10. Het is de bedoeling dat er voor alle andere acties een gelijkaardige concretisering gebeurt met duidelijke afspraken.

ACTIE 10: We maken een PR-pakket voor lokale besturen, hun koepels en belangenverenigingen om BurgersAanZet kenbaar te maken en hen uit te nodigen om ons beter te leren kennen, en/of een mogelijke samenwerking te overwegen.

<u>Wat</u>	<u>Wie</u>	<u>timing</u>	<u>duur</u>
Aanmaak van een inspirerend informatie en documentatiepakket	Elly, Geertrui	1/3/2019	2 mandagen
Opzetten van een website	Wilfried, Theo	1/3/2019	3 mandagen
Verzamelen contactgegevens van mandatarissen van 50 steden en gemeenten	Noor	15/2/2019	2 mandagen
Brief opstellen en mailing naar bovenstaande betrokken mandatarissen	Vera	15/2/2019	1 mandag
Herhaling van deze mailing naar prioritaire gemeenten	Vera	1/4/2019	½ mandag
Opvolgen van contacten met mandatarissen of lokale besturen	Elly	continue	
Uitvoeren van de afspraken uit boven vermelde contacten (afstappen van de betrokken lokale besturen). We rekenen op vijf geïnteresseerden.	Elly, Noor	Afhankelijk van reacties	1 mandag*5
Verkenning van de betrokken gemeenten rond wat er al bestaat op vlak van kracht- en netwerkgericht werken	Elly, Noor	Afhankelijk van reacties	
Opmaak van een PPT over kracht- en netwerkgericht werken, doel en mogelijkheden van BurgersAanZet tav lokale besturen	Noor, Elly, Geertrui	1/3/2019	3 mandagen